

Na osnovu člana 61. Pravilnika o organiziranju i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno korisnog rada, Škole plivanja u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj školi i srednjoj školi („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 15/22), JU „Sedma osnovna škola“ Ilijadža, na sjednici Nastavničkog vijeća održanoj dana 15.02.2023. godine, donosi:

ETIČKI KODEKS

EKSKURZIJE ZA ŠKOLSKU 2022/2023. GODINU

U cilju ostvarivanja, očuvanja i razvoja kvalitetnih međuljudskih odnosa, pozitivnih rezultata te radi izgradnje, čuvanja i daljnog razvoja kolektivnog ugleda JU „Sedma osnovna škola“ Ilijadža, te ličnog ugleda realizatora ekskurzije (nastavnika, zaposlenika Agencije, vozača i dr.) i učenika, donosi se Etički kodeks kao obavezujući dokument o normama ponašanja na ekskurziji.

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela i principa, kojih se moraju pridržavati svi neposredni subjekti uključeni u proces realizacije ekskurzije. Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose na sve osobe: muškog i ženskog pola.

Član 2.

Svi učenici i druge zainteresirane osobe za realizaciju ekskurzije bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja.

Član 3.

Nastavnici su dužni u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti, te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, naročito vodeći računa o pravima djece.

II. TEMELJNI PRINCIPI I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Član 4.

- (1) Poštovanje: svi nastavnici i učenici, kao i ostali sudionici ekskurzije dužni su poštovati tuđu osobnost, kao i različita mišljenja i stavove, te razvijati samopoštovanje, empatiju i iskrenost u međuljudskim odnosima.
- (2) Jednakost i pravdenost: svi sudionici se trebaju ponašati u skladu sa načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uzneniranje ili iskorištavanje, neprijateljstvo i svaki drugi oblik nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje. Nedopustiva je međusobna komunikacija : učenika, učenika i nastavnika, nastavnika, predstavnika Agencije i drugih lica (hotelsko i ugostiteljsko osoblje i sl.), koja izaziva netrpeljivost, strah, nesigurnost, omalovažavanje, vrijeđanje i sl.
- (3) Tolerancija: zadaća je svih nosioca ovog oblika odgojno-obrazovnog rada da se ekskurzija zasniva na načelima demokratičnosti, otvorenosti i fleksibilnosti, kako bi se kod učenika razvijalo strpljenje, uljudnost i poštovanje različitosti.

- (4) Odgovornost: svi nastavnici učenici za vrijeme ekskurzije, dužni su se savjesno odnositi prema obavezama, radu i ličnoj i imovini drugih.
- (5) Samostalnost:Nastavnicima se garantuje pravo autonomije u realizaciji ovog vida neobavezognog odgojno-obrazovnog rada u skladu sa propisima i Nastavnim planom i programom.
- (6) Profesionalnost: čestitost, pravednost, humanost i uzajamno pomaganje, kao temelj moralne filozofije, čine bit etike nastavnika, učenika kao i ostalih realizatora ekskurzije. Od nastavnika se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju svoje obaveze prema učenicima, kolegama i ostalim saradnicima. U svom radu će slijediti demokratičnost, objektivnost, pravilnost, toleranciju i humanost.

III. ETIČKA PRAVILA

Član 5.

(1) Svi učesnici i realizatori ekskurzije imaju slijedeće dužnosti:

- a) Poduzmu sve aktivnosti u cilju sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje;
- b) Da prema uzrastu doprinose ostvarivanju ciljeva i zadataka obrazovanja i odgoja;
- c) Da vode računa o načinu postupanja prema ličnoj i imovini drugih;
- d) Da vode stalnu brigu o ličnoj higijeni;
- e) Da razvijaju prikladnu atmosferu u toku ekskurzije, suzdržavaju se od glasne priče, galame, dovikivanja i nedoličnih šala;
- f) Da sve aktivnosti koje su predviđene realizuju do 24:00 sata;
- g) Cijeniti vrijednost i ugled svakog pojedinca;
- h) Uvažavati i poštivati ljudska prava i ophoditi se prema osobama poštivajući i braneći njihova prava;
- i) Uvažavati i poštivati različitost među ljudima, te promovirati jednak emogućnosti za sve, bez obzira na uzrast, pol, nacionalnu ili etničku pripadnost, kulturu, posebne potrebe, religiju i sl.;
- j) Njegovati poštivanje i povjerenje prema učenicima i drugim osobama,
- k) Nastojati pokazati primjer poštivanja društvenih vrijednosti kao što su velikodušnost, nesebičnost, objektivnost, integritet, odgovornost, otvorenost;
- l) Preduzimati sve aktivnosti u cilju ostvarenja zdravstvene i druge zaštite učenika;

(2) Učesnicima nije dozvoljeno:

- a) Da se odnose uvredljivo i nepristojno prema razrednicima, predstavnicima Agencije i drugih lica (hotelsko i ugostiteljsko osoblje, graničari i carinici, organi javnog reda i druga lica sa kojim učesnici stupaju u komunikaciju) -za učenike;
- b) konzumiranje duhana odnosno duhanskih proizvoda (za učenike), a alkohola i opojnih sredstava (za zaposlenike škole i učenike);
- c) odlazak na neprikladna mesta;
- d) izuzimanje od učestvovanja u realizaciji određenog oblika odgojno-obrazovnog rada od strane učenika/grupe bez saglasnosti i pratrje odgovornih nosilaca aktivnosti tog oblika odgojno-obrazovnog rada;
- e) osamljivanje bilo kojeg učesnika u realizaciji aktivnosti (vozač, vodič, vođa puta, nastavnik) sa manje od tri učenika.

IV. OBAVEZE, PRINCIPI PONAŠANJA UČESNIKA

Član 6.

(1) Nastavnici su dužni postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja po bilo kojem osnovu.

Nastavnici će:

- a) Brinuti se za zdravlje, sigurnost svih učenika;
- b) Koristiti svoje profesionalne vještine i stručnost kako bi sadržaji bili uspješno realizovani;
- c) Zatražiti potporu i pomoć u slučaju da zdravlje i sigurnost učenika bude ugroženo;
- d) Čuvati tajnost podataka o zdravstvenim i drugim specifičnim potrebama učenika i poštivati obiteljsku privatnost;
- e) Osigurati roditeljima i starateljima informacije prije i poslije realizacije ekskurzije;
- f) Shvatiti ulogu i funkciju ostalih subjekata realizacije ekskurzije - hotelsko i ugostiteljsko osoblje, vodiči, predstavnici Agencije i dr. te sa njima uspostaviti djelotvoran, saradnički odnos koji je u interesu djeteta;
- g) Slušati i uvažavati učenike i druge sudionike ekskurzije;
- h) Neće iznositi lažne ili zlonamjerne tvrdnje o učenicima ili drugim sudionicima;
- i) Izbjegavati iznošenje neugodnih i pogrdnih opaski na račun učenika i drugih ili komentara koji negiraju samopouzdanje i osobni identitet;
- j) Neće /ne smije konzumirati alkohol i opojna sredstva;
- k) Primjereno se oblačiti;
- l) Prijavit će ukoliko primijeti kako neko od subjekata svojim ponašanjem krši etički kodeks;
- m) Neće se upuštati u realizaciju aktivnosti sa manje od tri učenika.

Član 7.

(1) Predstavnici agencije i druga lica će:

- a) Čuvati tajnost podataka o zdravstvenim i drugim specifičnim potrebama učenika;
- b) Osigurati da se prevoz ne obavlja u noćnim satima;
- c) Uvažavati opravdane zahtjeve nastavnika i učenika;
- d) Neće se upuštati u realizaciju aktivnosti sa manje od tri učenika (vozač, vodič, vođa puta);
- e) Neće izuzeti učenika od učestvovanja u realizaciji određenih aktivnosti bez saglasnosti nastavnika;

Član 8.

U ostavrihanju principa Etičkog kodeksa učenici će:

- a) Poštivati i tretirati druge onako kako bi i sami htjeli biti poštovani i tretirani;
- b) Uvijek uvažavati molbe i slušati upute nastavnika i drugih učesnika, a koje se odnose kako na obrazovne zadatke tako i na vladanje;
- c) Sudjelovati u svim predviđenim aktivnostima;
- d) Odupirati se motiviranju, nagovaranju od strane vršnjaka ili osobnim porivima nepristojnosti, grubosti i neljubaznosti na bilo kojoj osnovi;

- e) Odupirati se bilo kakvom motiviranju, nagovaranju od strane vršnjaka ili osobnim porivima da budu nasilni prema drugoj osobi, te će odmah prijaviti nastavniku ili drugoj odrasloj osobi ako sami budu podvrgnuti nasilju ili vide nasilje nad nekim drugim;
- f) Uvijek brižno se odnositi prema ličnoj i imovini drugih;
- g) Oblaćiti se pristojno;
- h) Poštivati i ne odnositi se uvredljivo i nepristojno prema nastavnicima, predstavnicima Agencije, hotelsko-ugostiteljskom osoblju, vodiču, i drugim učesnicima,
- i) Ne konzumirati proizvode od duhana, alkohol, opojna sredstva;
- j) Ne osamljivati se, u grupi manjoj od tri učenika, sa učesnicima u realizaciji aktivnosti (vozač, vodič, vođa puta, nastavnik i dr.);
- k) Voditi brigu o ličnoj higijeni i higijeni prostora;
- l) Ne nositi opasne predmete sa sobom (nož, čakija i sl.).

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

- (1) Škola ima obavezu upoznati sve faktore/učesnike ekskurzije sa Etičkim kodeksom;
- (2) Kršenje odredbi Etičkog kodeksa bilo kojeg oblika odgojno-obrazovnog rada iz Pravilnika o organiziranju i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno korisnog rada, Škole plivanja u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj školi i srednjoj školi, predstavlja osnov za pokretanje disciplinskog postupka za prekršioce (učenike i nastavnike), odnosno jedan je od razloga za neispunjavanje minimalnih kvalifikacijskih zahtjeva za Agencije – ponuđače.
- (3) Nadzor nad poštivanjem Etičkog kodeksa vrši direktor škole ili osoba koju direktor odredi Rješenjem.

VI. STUPANJA NA SNAGU ETIČKOG KODEKSA

Član 10.

Etički kodeks stupa na snagu sa danom usvajanja od strane Nastavničkog vijeća škole.

Broj: 299 /23

Datum: 15.02. 2023. godine

